

Această lucrare poate fi vizualizată și online

RENTROP & STRATON **PRO**

www.rspro.ro

Informația legislativă din acest Consilier este certificată de către specialiștii Regiei Autonome a Monitorului Oficial

Actualizare nr. 5 • mai 2017

Consilierul Verde al CONTABILULUI

Noutăți fiscale care afectează contabilitatea

- ✗ Modificarea normelor de aplicare ale Codului fiscal - TVA
- ✗ Formulare pentru înregistrare TVA

Salarii și contribuții - stat de salarii

- ✗ Garanțiile de gestionare ale salariaților

Situații financiare anuale

- ✗ Situațiile financiare aferente anului 2016

Servicii diverse - instituții financiare nebancare

- ✗ Monografie contabilă privind activitatea unei case de amanet
- ✗ Monografia contabilă a unei case de schimb valutar

RENTROP & STRATON
Consilier

www.rs.ro
e-mail: conta@rs.ro

Formulare pentru înregistrare TVA

Prin O.P.A.N.A.F. nr. 1.381 din 27 aprilie 2017, publicat în M.Of. nr. 342 din 10 mai 2017, s-a modificat modelul și conținutul următoarelor formulare reglementate inițial prin O.P.A.N.A.F. nr. 631 din 9 februarie 2016 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare de înregistrare/anulare a înregistrării în scopuri de taxă pe valoarea adăugată:

- **formularul cod 091** „Declarație de înregistrare în scopuri de TVA/Declarație de mențiuni a altor persoane care efectuează achiziții intracomunitare sau pentru servicii, precum și pentru agricultorii care efectuează livrări intracomunitare de bunuri (091)”, cod 14.13.01.10.11/a;
- **formularul cod 098** „Cerere de înregistrare în scopuri de taxă pe valoarea adăugată, conform art. 316 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare (098)”, cod M.F.P. 14.13.01.10.11/tva.

Formularele respective sunt utile pentru:

a) Pe scurt, despre formularul cod 091

Acest formular trebuie utilizat de către:

- ✓ persoana impozabilă care are sediul activității economice în România sau de către persoana juridică neimpozabilă stabilită în România, neînregistrată și care nu este obligată să se înregistreze în regim normal conform art. 316 din Codul fiscal deoarece nu a depășit cifra de afaceri de 220.000 lei, dar care este obligată să se înregistreze în regim special în scopuri de TVA dacă efectuează:
 - o achiziție intracomunitară de bunuri, taxabilă în România. Înregistrarea se efectuează înainte de realizarea achiziției intracomunitare de bunuri, dar numai dacă:
 - valoarea achiziției intracomunitare respective depășește plafonul pentru achiziții intracomunitare în anul calendaristic în care are loc achiziția intracomunitară;
 - valoarea achiziției intracomunitare nu depășește plafonul pentru achiziții intracomunitare în anul calendaristic în care are loc achiziția intracomunitară, dar persoana impozabilă din România optează pentru taxarea acesteia în România;
 - o achiziție intracomunitară de servicii, taxabilă în România. Înregistrarea se efectuează, obligatoriu, înainte de primirea serviciului. Spre deosebire de înregistrarea pentru achiziții intracomunitare de bunuri care se efectuează, obligatoriu, numai dacă se depășește echivalentul în lei al sumei de 10.000 euro/an calendaristic (34.000 lei), înregistrarea pentru achiziții intracomunitare de servicii trebuie efectuată, indiferent de valoarea serviciilor primite într-un an calendaristic de la un partener stabilit pe teritoriul unui stat membru;
- ✓ persoana impozabilă care are sediul activității economice în România și care efectuează o prestare intracomunitară de servicii, indiferent de valoarea acesteia;
- ✓ persoana impozabilă care aplică regimul special pentru agricultori prevăzut la art. 315¹ din Codul fiscal și care efectuează livrări intracomunitare de bunuri prevăzute conform prevederilor art. 315¹ alin. (8) lit. c) din Codul fiscal.

formular
091

Notă:

Înregistrarea pentru operațiuni intracomunitare este reglementată în Codul fiscal prin art. 317 „Înregistrarea în scopuri de TVA a altor persoane care efectuează achiziții intracomunitare sau pentru servicii”.

Atenție!

Codul de înregistrare obținut în baza formularului cod 091 se utilizează doar pentru:

- achiziții intracomunitare de bunuri;
- prestări intracomunitare de servicii;
- livrări intracomunitare de bunuri efectuate de agricultori.

Important!

Același formular se utilizează și pentru anularea înregistrării în scopuri de TVA de către persoana impozabilă care s-a înregistrat în regim special, fie conform prevederilor art. 317, fie conform prevederilor art. 315¹ din Codul fiscal.

Elementul de noutate

Față de formularul reglementat inițial prin O.P.A.N.A.F. nr. 631/2016, noul formular cuprinde următoarele rânduri distincte:

- la secțiunea A „FELUL DECLARAȚIEI”: „Agricultor care efectuează livrări intracomunitare de bunuri”;
- la secțiunea D „DATE PRIVIND VECTORUL FISCAL”:
 - subsecțiunea I „Înregistrarea în scopuri de TVA”, rândul 5:
„Înregistrarea pentru livrări intracomunitare de bunuri prevăzute la art. 315¹ alin. (8) lit. c) sau d) din Codul fiscal, efectuate de persoana impozabilă care aplică regimul special pentru agricultori prevăzut la art. 315¹ din Codul fiscal”;
 - subsecțiunea II „Anularea înregistrării în scopuri de TVA”, rândul 5:
„Anularea înregistrării pentru livrări intracomunitare de bunuri prevăzute la art. 315¹ alin. (8) lit. c) sau d) din Codul fiscal, efectuate de persoana impozabilă care aplică regimul special pentru agricultori prevăzut la art. 315¹ din Codul fiscal”.

b) pe scurt, despre formularul cod 098**formular
098**

Acest formular se utilizează de către persoana impozabilă care optează pentru înregistrarea în scopuri de TVA în regim normal, prin opțiune, conform prevederilor art. 316 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal.

Această cerere se completează și se depune la organul fiscal competent de către societatea care se înființează în baza Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare și sunt supuse înmatriculării la registrul comerțului.

Elementul de noutate

Față de formularul reglementat inițial prin O.P.A.N.A.F. nr. 631/2016, noul formular cuprinde la secțiunea C „ALTE DATE PRIVIND CONTRIBUABILUL” și detalii referi-

toare la organizarea contabilității: „Contabilitatea este organizată și condusă pe bază de contracte de prestări servicii în domeniul contabilității, conform art. 10 alin. (3) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.

Contribuabilul bifează fie caseta DA, fie caseta NU. Dacă se bifează caseta DA, în anexă, se prezintă datele de identificare ale persoanei respective.

Deci, la acest formular se atașează și o anexă în care se înscriu următoarele informații referitoare la persoana care organizează evidența contabilă a persoanei impozabile care solicită înregistrarea prin opțiune:

- ✓ nume, prenume, contract persoană autorizată potrivit legii, membră a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România;
- ✓ cod de identificare fiscală (CIF/CNP);
- ✓ număr contract;
- ✓ data încheierii contractului de prestări servicii în domeniul contabilității;
- ✓ dată sfârșit contract;
- ✓ număr autorizație emisă de Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România valabilă la data semnării contractului.

Formularul cod 010

Prin O.P.A.N.A.F. nr. 1.382 din 27 aprilie 2017, publicat în M.Of. nr. 342 din 10 mai 2017, s-a modificat modelul și conținutul formularului cod 010 „Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de radiere pentru persoane juridice, asocieri și alte entități fără personalitate juridică”, reglementat inițial prin O.P.A.N.A.F. nr. 3.698/2015 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor și a tipurilor de obligații fiscale care formează vectorul fiscal.

formular
010

Elementul de noutate

În ceea ce privește taxa pe valoarea adăugată, față de formularul reglementat inițial prin O.P.A.N.A.F. nr. 3.698/2015, prin noul formular s-a inclus la rândul 7 din cadrul secțiunii IV „ALTE DATE PRIVIND CONTRIBUABILUL” cu privire la modul de organizare a contabilității „Contabilitatea este organizată și condusă pe bază de contracte de prestări servicii în domeniul contabilității, conform art. 10 alin. (3) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare”. Contribuabilul bifează fie caseta DA, fie caseta NU. Dacă se bifează caseta DA, în anexa la declarația de înregistrare fiscală se prezintă datele de identificare ale persoanei respective.

În anexă se înscriu următoarele informații referitoare la persoana care organizează evidența contabilă a persoanei impozabile care solicită înregistrarea prin opțiune:

- ✓ nume, prenume, contract persoană autorizată potrivit legii, membră a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România;
- ✓ cod de identificare fiscală (CIF/CNP);
- ✓ număr contract;
- ✓ data încheierii contractului de prestări servicii în domeniul contabilității;
- ✓ dată sfârșit contract;
- ✓ număr autorizație emisă de Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România valabilă la data semnării contractului.

Monografia contabilă a unei case de schimb valutar

Casele de schimb valutar sunt societăți înființate conform Legii nr. 31/1990, legea societăților, și autorizate de Registrul comerțului să desfășoare activități ce se încadrează la codul CAEN 6612 „Activități de intermediere a tranzacțiilor financiare”.

Aceste societăți sunt supuse autorizării în conformitate cu prevederile O.M.F.P. nr. 664/2012 privind autorizarea și/sau înregistrarea entităților care desfășoară activități de schimb valutar pe teritoriul României, altele decât cele care fac obiectul supravegherii Băncii Naționale a României, cu ultima modificare și completare efectuată prin O.M.F.P. nr. 564 din 12 mai 2015.

Casele de schimb valutar care funcționează astfel – sunt autorizate de Comisia de autorizare a activității de schimb valutar din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, fiind considerate instituții financiare nebankare. Pentru organizarea contabilității, respectă aceleași reguli și principii ca orice altă societate, respectiv Legea contabilității nr. 82/1991, O.M.F.P. nr. 1.802/2014 etc.)

1. Aspecte fiscale

Din punctul de vedere al vectorului fiscal, casele de schimb valutar pot fi plătitoare de impozit pe profit sau plătitoare de impozit pe venitul microîntreprinderii. Deoarece sunt autorizate de Comisia M.F.P., nu sunt organizate și nu funcționează potrivit legilor de organizare și funcționare din domeniul bancar, deci nu intră sub incidența excepției de la art. 48 alin. (6) lit. a) din Codul fiscal, fiind obligate la plata impozitului pe veniturile microîntreprinderilor dacă îndeplinesc condițiile de la art. 47 din Codul fiscal.

Activitățile desfășurate de casele de schimb valutar sunt – conform art. 292 alin. (2) litera a) din Codul fiscal – operațiuni scutite de TVA.

Desfășurând numai operațiuni scutite de TVA fără drept de deducere, casele de schimb valutar sunt autorizate să funcționeze în baza unui cod CAEN unic, fără a fi obligate să emită facturi fiscale – după cum prevede art. 319 alin. (7) din Codul fiscal: „(7) Prin excepție de la alin. (6) lit. a) și d), persoana impozabilă nu are obligația emiterii de facturi pentru operațiunile scutite fără drept de deducere a taxei conform art. 292 alin. (1) și (2).”

2. Aspecte contabile

Casele de schimb valutar au obligația de a deține și a utiliza casa de marcat. Spre deosebire de alte societăți, casele de schimb valutar sunt obligate să utilizeze un document justificativ specific: „buletinul de schimb valutar”.

Pe perioada nefuncționării aparatului de marcat electronic fiscal, casele de schimb valutar eliberează clienților numai buletin de schimb valutar, iar datele privind tranzacțiile efectuate în această perioadă vor fi introduse în aparate după repunerea în funcțiune a acestora.

TVA

buletin de
schimb
valutar

Alt aspect contabil relevant pentru casele de schimb valutar este acela că, în contul de venituri din activitatea de exploatare, respectiv contul 708 „Venituri din activități diverse”, se înregistrează doar diferența de curs internă a valutei tranzacționate sau comisionul casei de schimb valutar.

3. Monografia contabilă a unei case de schimb valutar

1) Cumpărarea valutei de la persoane fizice:

5314 (analitic euro, dolar etc.) „Casa în valută”	=	5311 „Casa în lei”	1.000 \$ x 4,1 lei/dolar = = 4.100 lei
--	---	-----------------------	---

Notă:

4,1 lei/dolar este cursul afișat la care casa de schimb cumpără dolari.

2) Vânzarea valutei:

5311 „Casa în lei”	=	% 5314 „Casa în valută” 708 „Venituri din activități diverse”	1.000 \$ x 4,3 lei/dolar = 4.300 lei 1.000 \$ x cursul BNR 1.000 \$ x (4,3 lei/dolar – cursul BNR)
-----------------------	---	--	--

Notă:

4,3 lei/dolar este cursul afișat la care casa de schimb vinde dolari.

Deci în contul de venituri se înregistrează doar diferența de curs internă a valutei tranzacționate sau comisionul casei de schimb valutar din momentul efectuării tranzacției.

3) Depunerea la bancă a disponibilităților în lei/valută:

581 „Viramente interne”	=	5311 „Casa în lei”
----------------------------	---	-----------------------

5121 „Conturi la bănci în lei”	=	581 „Viramente interne”
-----------------------------------	---	----------------------------

581 „Viramente interne”	=	5314 „Casa în valută”
----------------------------	---	--------------------------

5124 „Conturi la bănci în valută”	=	581 „Viramente interne”
--------------------------------------	---	----------------------------

4) La sfârșitul fiecărei luni, soldul conturilor Casa și Banca în valută se revaluează în funcție de cursul BNR din ultima zi bancară a lunii, conform punctului 304 din O.M.F.P. nr. 1.802/2014:

665	=	5314
„Cheltuieli din diferențe de curs valutar”		„Casa în valută” sau 5124 „Conturi la bănci în valută”

în cazul în care din reevaluare rezultă o diferență nefavorabilă:

5314	=	765
„Casa în valută” sau 5124 „Conturi la bănci în valută”		„Venituri din diferențe de curs valutar”

sau în cazul în care în urma reevaluării rezultă o diferență favorabilă.

Exemplul 1:

La începutul zilei:

- Soldul inițial al Casei în lei este de 4.900 lei
- Soldul inițial al Casei în euro este de 1.500 euro.

Cursul comunicat de BNR este de 4,5200 lei/euro.

Cursul afișat de casa de schimb valutar pentru tranzacții este:

- La cumpărare: 4,5000 lei/euro
- La vânzare: 4,5500 lei/euro

Un client cumpără 800 de euro – deci casa de schimb valutar vinde la cursul de 4,5500 lei/euro:

5311	=	5314.euro	800 euro x 4,5200 lei/euro =
„Casa în lei”		„Casa în valută”	= 3.616 lei

5311	=	708	800 euro x
„Casa în lei”		„Venituri din activități diverse”	x (4,55 – 4,52) lei/euro = = 24 lei

Un client vinde 650 de euro – deci casa de schimb valutar cumpără la cursul de 4.5000 lei/euro:

5314.euro	=	5311	650 euro x 4,5000 lei/euro =
„Casa în valută”		„Casa în lei”	2.925 lei

Soldurile finale la sfârșitul zilei sunt următoarele:

- Sold casa în lei = 4.900 lei + 3.616 lei + 24 lei – 2.925 lei = 5.615 lei
- Sold casa în euro = 1.500 lei – 800 lei + 650 lei = 1.350 euro

Exemplul 2:

Persoana desemnată să verifice soldul din casierie la sfârșitul zilei constată următoarele:

- a) soldul Casei în lei este 5.715 lei, iar în Registrul de casă soldul este de 5.615 lei, deci un plus de 100 de lei. De asemenea, găsește 1.360 de euro, în loc de 1.350 de euro cât figurează în Registrul de casă în valută, deci un plus de 10 euro x 4,52 lei/euro (cursul BNR) = 45,2 lei.

Plusurile la inventar se înregistrează în contabilitate prin formula:

5311	=	758	100 lei
„Casa în lei”		„Alte venituri din exploatare”	

5314	=	758	10 euro x 4,52 lei/euro =
„Casa în valută”		„Alte venituri din exploatare”	= 45,2 lei

- b) soldul Casei în lei este 5.515 lei, iar în Registrul de casă soldul este de 5.615 lei, deci un minus de 100 de lei. De asemenea, găsește 1.340 de euro, în loc de 1.350 de euro cât figurează în Registrul de casă în valută, deci un minus de 10 euro x 4,52 lei/euro (cursul BNR) = 45,2 lei.

Minusurile la inventar se înregistrează în contabilitate prin formula:

658	=	5311	100 lei
„Alte cheltuieli de exploatare”		„Casa în lei”	

658	=	5314	10 euro x 4,52 lei/euro =
„Alte cheltuieli de exploatare”		„Casa în valută”	= 45,2 lei

(în funcție de imputarea și recuperarea sumelor de la persoana vinovată, cheltuielile vor fi deductibile sau nu).

Exemplul 3:

Se constată că o bancnotă de 50 de euro este deteriorată și se decide predarea acesteia către o bancă ce acceptă să plătească 80% din valoarea sa.

Cursul BNR este de 4,52 lei/euro.

Cursul băncii care acceptă bancnota deteriorată este de 4,55 lei/euro.

658	=	5314	50 euro x 4,52 lei/euro =
„Alte cheltuieli de exploatare”		„Casa în valută”	= 226 lei

Casa de schimb valutar va primi doar 80% din sumă (deci 40 de euro) la cursul de vânzare practicat de bancă:

5314 „Casa în valută”	=	758 „Alte venituri din exploatare”	40 euro x 4,55 lei/euro = = 182 lei
--------------------------	---	--	--

Exemplul 4:

La sfârșitul lunii, sumele în valută deținute de casa de schimb valutar sunt următoarele:

- Casa în euro = 2.500 euro x 4,51 lei/euro = 11.275 lei
- Casa în dolari = 1.500 dolari x 4 lei/dolar = 6.000 lei
- Banca în euro = 15.000 euro x 4,51 lei/euro = 67.650 lei
- Banca în dolari = 20.000 dolari x 4 lei/dolar = 80.000 lei

Cursurile comunicate de BNR pentru ultima zi bancară a lunii au fost: 4,5 lei/euro și 4,2 lei/dolar.

Societatea reevaluează soldul conturilor în valută conform legii și înregistrează în ultima zi a lunii:

665 „Cheltuieli din diferențe de curs valutar”	=	5314.euro „Casa în valută”	2.500 euro x x (4,51 - 4,5) lei/euro = = 25 lei
--	---	-------------------------------	---

665 „Cheltuieli din diferențe de curs valutar”	=	5124.euro „Conturi la bănci în valută”	15.000 euro x x (4,51 - 4,5) lei/euro = = 150 lei
--	---	--	---

5314.dolari „Casa în valută”	=	765 „Venituri din diferențe de curs valutar”	1.500 dolari x x (4,2 - 4) lei/dolar = = 300 lei
---------------------------------	---	--	--

5124.dolari „Conturi la bănci în valută”	=	765 „Venituri din diferențe de curs valutar”	20.000 dolari x x (4,2 - 4) lei/dolar = = 4.000 lei
--	---	--	---